

- 1 ปี.ศ. 2535

ผลของการสัมผัสต่อระดับความเจ็บปวดหลังผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยเด็กวัยเรียน

EFFECTS OF TOUCH ON THE PAIN LEVEL OF SCHOOL-AGE
CHILDREN FOLLOWING ABDOMINAL SURGERY

อภิธานการ

จาก

นิตยสารวิชาการ ม.มหิดล

สุการ์คน์ สุวรรณเหาะคุบต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสุทรบริษฏาวิชาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2535

ISBN 974-587-336-5

สงวนลิขสิทธิ์

22580

Copyright by Mahidol University

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลของการสัมผัสต่อระดับความเจ็บปวดหลังผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วย
เด็กวัยเรียน

ผู้วิจัย สุภารัตน์ สุวรรณทေးคุปต์

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สมพันธ์ หิรัญธีระนันท์ วท.บ. (เกียรตินิยม), M.S.

สุวิมล กิมปี วท.บ., ค.ม.

พรศรี ศรีชัยภูวนพร วท.บ., ค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา 7 มกราคม พ.ศ. 2535

บทคัดย่อ

ความเจ็บปวดหลังผ่าตัด เป็นประสพการณ์ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดความทุกข์ทรมาน เป็นผลเสียต่อสุขภาพโดยเฉพาะผู้ป่วย เด็กหลังผ่าตัด มักไม่ได้รับการบรรเทาความเจ็บปวดอย่างเพียงพอ เกิดความไม่สุขสบายเป็นอุปสรรคต่อการเคลื่อนไหว ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัด เช่นท้องอืด ปวดแสบ เป็นต้น การบรรเทาความเจ็บปวดมีหลายวิธี เช่น การรักษาทางยา การเบี่ยงเบนความสนใจ การใช้เทคนิคการผ่อนคลาย การสะกดจิต การสัมผัส เป็นต้น การสัมผัสเป็นวิธีการบรรเทาความเจ็บปวดตามทฤษฎีควบคุมประตู การสัมผัสจะกระตุ้นใยประสาทขนาดใหญ่ทำให้ประตูปิด สัมผัสประสาทความรู้สึกเจ็บปวดไม่สามารถส่งไปยังสมองได้ ความเจ็บปวดจึงลดลง การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงผลของการสัมผัสต่อระดับความเจ็บปวดหลังผ่าตัดช่องท้องในผู้ป่วยเด็กวัยเรียน

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยเด็กชายและหญิงวัยเรียน (7-12 ปี) ที่มารับการผ่าตัดช่องท้องส่วนล่างที่โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลเด็ก และโรงพยาบาลวชิรพยาบาล จำนวน 40 ราย กระจายแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มละ 20 ราย กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับการสัมผัสครั้งละ 10 นาที จำนวน 5 ครั้ง แต่ละครั้งที่สัมผัสเว้นระยะเวลาห่างกัน 1 ชั่วโมง กลุ่มควบคุมเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการสัมผัส เครื่องมือ

ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบแผนการสัมผัส แบบบันทึกข้อมูลส่วนตัวของผู้ป่วยและมาตราวัดความเจ็บปวดด้วยนาฬิกา

เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเจ็บปวดของกลุ่มที่ได้รับการสัมผัสกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการสัมผัส โดยการใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเจ็บปวดก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มที่ได้รับและไม่ได้รับการสัมผัส โดยการใช้การทดสอบค่าที (pair t-test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการสัมผัสมีคะแนนความเจ็บปวดหลังการสัมผัสที่เวลา 4.10 และ 6.10 ชั่วโมง หลังผ่าตัด ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการสัมผัสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$p < .05$ และ $p < .01$ ตามลำดับ]
2. ผู้ป่วยกลุ่มที่ได้รับการสัมผัสมีคะแนนความเจ็บปวดหลังการสัมผัสครั้งที่ 1 แตกต่างจากคะแนนความเจ็บปวดก่อนการสัมผัส อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคะแนนความเจ็บปวดหลังการสัมผัสครั้งที่ 3 และ 5 น้อยกว่าก่อนการสัมผัส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$p < .05$ และ $p < .005$ ตามลำดับ]
3. ผู้ป่วยกลุ่มที่ไม่ได้รับการสัมผัสมีคะแนนความเจ็บปวดระหว่างการทดลองแตกต่างจากคะแนนความเจ็บปวดก่อนการทดลอง อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า การสัมผัสสามารถบรรเทาความเจ็บปวดหลังผ่าตัดได้ เมื่อมีการสัมผัสกันอย่างต่อเนื่องทุกชั่วโมง นานครั้งละ 10 นาที จำนวน 3 ครั้ง และ 5 ครั้ง ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้พยาบาลให้การสัมผัสไปใช้บรรเทาอาการปวดแผลหลังผ่าตัดในผู้ป่วยเด็กที่ได้รับการผ่าตัดช่องท้องส่วนล่างและอื่น ๆ เช่น การผ่าตัดกระเพาะอาหาร ล่าไส้ใหญ่ นิ่วในถุงน้ำดี เป็นต้น โดยเริ่มสัมผัสให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาผลของการสัมผัสต่อความเจ็บปวดในโรคอื่น ๆ ต่อไป เช่น โรคหัดเรื้อรัง โรคกระดูก เป็นต้น

Thesis Title : Effects of Touch on The Pain Level of School-Age
Children Following Abdominal Surgery.

Name : Sudarat Suwantawakup

Degree : Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Sompan Hinjiranan, B.Sc., M.S. (Nursing)

Suvimol Kimpee, B.Sc., M.Ed.

Porsri Sriussdaporn, B.Sc., M.Ed.

Date of Gradation 7 January B.E. 2535 (1992)

Abstract

Postoperative patients will have pain experience which is distress and damageable healthy. Especially postoperative child's pain remains unrelieved. So that it can be detrimental to recovery. Pain reduces comfort and mobility which in turn increases complication such as abdominal distention and pulmonary collapse. Several pain relieved methods, such as the use of drugs, distraction and touch could be used. Touch stimulate the large fiber in the skin which inhibits the input of the small fiber that closed the gate in the spinal cord and reduces the pain stimulus transmission to the higer brain center. Thus the researcher is interestt in studying the effects of touch on the pain level of school-age children following abdominal surgery.

The sample was boys and girls of 40 children ranging in age from 7 to 12 years who underwent routine lower abdominal

surgery at Siriraj, Ramathibodi, Pediatric and Vajira hospitals. The sample was divided and paired into two groups equally, 20 children in the experimental and the other 20 children in the control group received no touch. The tools were composed of pattern of touch, demographic data form and the faces scale, used for collected data. The data were analyzed by using Analysis of Covariance and pair t-test.

The results revealed that:

1. The levels of pain in the experimental group were statistically significant lower than the control group at 4.10 and 6.10 hours of postoperative. ($p < .05$ and $p < .01$)
2. The levels of pain in the experimental group after first touch were not statistically significant lower than that before touch but it was statistically significant lower than that before touch when it was the third touch and fifth touch. ($p < .05$ and $p < .005$)
3. The level of pain in the control group was not statistically significant lower than that before touch.

AS the results of the study, it concluded that continuing touch every one hour per time, taken 10 minutes each time, could relieve postoperative child's pain when it was the third and fifth touch. So the researcher recommends that nurses could implement pain relieved method by touch in order to reduce

postoperative child's pain which was caused by other operative procedure, ie. gastrectomy, colectomy and cholecystectomy. Touch should be started so quickly as possible. For further studies, it is recommended to study the effect of touch in other pain, ie., cancer pain, orthopedic pain, etc.

